

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Viite

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi henkilökorttilain, passilain, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 15 ja 38 §:n sekä ulkomaalaislain 33 a ja 159 §:n mu

Unionin kansalaisten henkilökorttien sekä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttäville unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen myönnettävien oleskeluasiakirjojen turvallisuuden lisäämisestä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1157, jäljempänä EU:n ID-asetus, tuli voimaan elokuun alussa 2019. Asetusta aletaan soveltaa 2.8.2021.

Ehdotetut säädösmuutokset täydentäisivät unionin kansalaisten henkilökorttien sekä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttäville unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen myönnettävien oleskeluasiakirjojen turvallisuuden lisäämisestä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta.

Ulkoministeriö pitää kannatettavana EU:n ID-asetuksen ja sitä täydentävän kansallisen sääntelyn tavoitetta parantaa EU-kansalaisille myönnettävien henkilökorttien, ja oleskeluasiakirjojen, joita myönnetään EU:n kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen, luotettavuutta ja turvallisuutta.

Vaikutukset ulkoasiainhallinnossa

Edustustoissa myönnettävien henkilökorttien maksua arvioidaan korotettavan arviolta *kuudella eurolla*, jolla katetaan sormenjälkien ottamisesta aiheutuvan lisätyön aiheuttama kustannus edustustoissa. Sormenjälkien ottamisesta henkilökorttiin ei aiheutuisi laite- tai tietoliikennekustannuksia.

Lisäksi ehdotetut muutokset edellyttävät kansalaisten neuvontaa ja tiedottamista sekä ulkoasiainhallinnon työntekijöiden koulutusta. Tämän lisätyön ei arvioida kuitenkaan muodostuvan kovin suureksi.

Tilapäinen henkilökortti

Ehdotuksen mukaan henkilökortti voidaan myöntää tilapäisenä (tilapäinen henkilökortti), jos hakijalta ei 9 a §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua

syystä oteta sormenjälkiä ja syy on tilapäinen. Tilapäinen henkilökortti voidaan myöntää myös Suomen edustustoissa.

Ulkoministeriö pitää kannatettavana esityksen tarkentavaa sääntelyä sormenjälkien ottamisen esteiden arvioinnista, jonka mukaan hakijan olisi pyydettyä esitettävä luotettava selvitys syystä, joka estää sormenjälkien ottamisen, sekä arvio syyn kestosta.

Yhteistyö

Ulkoministeriö pitää tärkeänä ulkoministeriön ja Poliisihallituksen tiivistä yhteistyötä jo ennen ehdotettujen lakien voimaantuloa. Yhteistyö on myös tärkeää tiedotukseen ja kansalaisten neuvontaan liittyvissä asioissa, jotta asiakkaat saavat mahdollisimman kattavaa ja tasalaatua neuvontaa ehdotetuista muutoksista.

Seuranta

EU:n ID-asetuksen 12 artiklan mukaan komissio laatii asetuksen yksityiskohtaisen seurantaohjelman viimeistään 2 päivänä elokuuta 2020.

Seurantaohjelmassa esitetään keinot, joilla tiedot ja muu tarvittava näyttö on kerättävä, ja se, kuinka usein keruu toteutetaan. Siinä täsmennetään, mitä toimia komissio ja jäsenvaltiot toteuttavat tietojen ja muun näytön keräämistä ja analysointia varten. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tällaiseen seurantaan tarvittavat tiedot ja muu näyttö.

Myös ulkoministeriö ja edustustot henkilökorttilain mukaisena henkilökorttiviranomaisena osallistuttavat seurantaohjelmaan tarvittavien tietojen keräykseen. Seurannasta tarkemmin lausuminen ei kuitenkaan ole mahdollista ennen kuin komissio on laatinut edellä mainitun seurantaohjelman.

Henkilökortin voimassaolo

Lopuksi ulkoministeriö haluaa kiinnittää huomiota henkilökortin ja samalla myös passin voimassaoloaikaan. Voimassa olevan henkilökorttilain mukaan henkilökortti myönnetään viideksi vuodeksi. Ulkoministeriö katsoo, että henkilökorttien kuten myös passien osalta olisi syytä siirtyä kymmenen vuoden voimassaoloaikaan. Passien voimassaolo oli aiemmin enimmillään kymmenen vuotta, mutta turvaominaisuutena sirujen käyttöönotto lyhensi ajan viiteen vuoteen. Nykyiset käytettävät sirut kestävät myös kymmenen vuoden passin eliniän. Useissa muissa EU-maissa sekä passin että henkilökortin voimassaoloaika on kymmenen vuotta.

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

Konsulipalvelut

KPA-40 Minna-Kaisa Liukko

Asiasanat MATKUSTUSASIAKIRJAT

Hoitaa KPA-40

Hoitaa UE

Koordinoi

Tiedoksi KPA-10

Laatija jakanut